Fylkesmannen i Trøndelag

Tröndelagen fylhkenålma

Rapport etter tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helsemessig- og sosial beredskap

Grong kommune

13. mars 2018

Tilsynsgruppe

- Dag Otto Skar, fylkesberedskapssjef og tilsynsleder
- Kaja Kristensen, rådgiver beredskap
- Marit Dypdal Kverkild, fagdirektør helse og samfunn
- Siri Ramberg Stav, seniorrådgiver helse- og omsorgsavdelingen
- Audhild Buan, seniorrådgiver helse- og omsorgsavdelingen

Deltakere fra kommunen

- Skjalg Åkerøy, ordfører
- Svein Helland, rådmann
- Tore Kirkedam, personalsjef og beredskapskoordinator
- Vera Midtgard, avdelingsleder for Legetjenesten
- Eyvind Gartland, pleie- og omsorgsleder
- Lena Krane, avdelingsleder og leder psykososial kriseteam

Innledning

Hensikten med tilsynet var å kontrollere kommunens arbeid og etterlevelse av bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt og helsemessig- og sosial beredskap.

Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i:

- Lov 26. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivilbeskyttelse og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 29 og forskrift av 22. august 2011 om kommunal beredskapsplikt § 10.
- Lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten m.m. (helsetilsynsloven) § 2, 1. ledd, jfr. lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven) § 2-1. Det ble ført tilsyn med følgende lovbestemmelser:
    - Helseberedskapsloven § 2-2, 1. ledd, jfr. lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) § 28, 2. ledd
    - Forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. §§ 1 til 9
    - Folkehelseloven § 27 og Smittevernloven § 7-1 og § 7-2

Formålet med tilsynet var å:

- Fastslå om kommunen har kartlagt hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen (sivilbeskyttelsesloven § 14)
- Fastslå om kommunen har utarbeidet en egen beredskapsplan (sivilbeskyttelsesloven § 15)
- Fastslå om kommunen har tilstrekkelig planer og prosedyrer for utarbeidelse av beredskapsplan for de helse- og omsorgstjenester de er ansvarlige for (helsemessig beredskapslov § 2-2)

Dokumentgrunnlag

Generelle dokumenter:

- Kommuneloven
- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og sivilforsvar
- Lov om helsemessig- og sosial beredskap
- Helsetilsynsloven
- Folkehelseloven
- Smittevernloven

Sentrale styringsdokumenter:

- St. meld 29 (2011 – 12) Samfunnssikkerhet

Kommunespesifikke dokumenter

- Helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse for Grong kommune
- Kriseplan for Grong med telefonliste og satellitt
- Plan for helsemessig- og sosial beredskap
- Smittevernplan
- Kommuneplanens samfunnsdel
- Planstrategi

Gjennomføring av tilsynet

Varsel om tilsyn ble sendt i brev av 08.02.2018.

Innledningsvis informerte tilsynsleder om bakgrunn og plan for tilsynet. Det ble deretter gjennomført intervjuer med ordfører, rådmann, beredskapskoordinator, leder psykososialt kriseteam og avdelingsleder for legetjenesten samt pleie- og omsorgsleder. De to siste intervjuene ble ledet av representanter fra Fylkesmannens helse- og omsorgsavdeling.

Hovedkonklusjon

Kommunal beredskap

Grong kommunen jobber engasjert og meget godt med arbeidet innen samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunen har god oversikt over risiko- og sårbarhetsbildet i kommunen, og arbeidet med helhetlig ROS-analyse er utført på en systematisk måte ved bruk av CIM. Ved neste revidering av analysen bør imidlertid kommunens overordnede risikobilde synliggjøres bedre i selve rapporten.

Beredskapsplanen er godt gjennomarbeidet og reflekterer utfordringene i kommunen på en meget god måte. Kommunen benytter krisestøtteverktøyet CIM, men bør øve mer på

bruken av verktøyet og se på systemer for å sikre at flere har nødvendig kunnskap til å benytte det på en hensiktsmessig måte.

Grong kommunen er et kommunikasjonsknutepunkt og har to store elver. I samarbeid med NVE har det vært gjennomført forebyggende tiltak ift. flom og skred, men det er fortsatt fokus på disse problemstillingene. Kommunen har et beredskapsråd som møtes minimum en gang i året og kommunen samarbeider godt med sivilforsvaret og andre frivillige beredskapsaktører i området.

Helsemessig- og sosial beredskap

Kommunelegen sin rolle

Kommunen har ingen rutiner for å involvere samfunnsmedisinsk kompetanse i planarbeid innen helsemessig og sosial beredskap. Det er heller ingen instruks som beskriver det samfunnsmedisinske arbeidet og det finnes ingen rutiner for involvering av samfunnsmedisinsk kompetanse i kriseteamets arbeid.

Kommunen har en smittevernplan og plan for beredskap om miljørettet helsevern. Planene er utdaterte og det er ingen plan for når planene skal være revidert.

Kriseteamet

Kommunen har et fungerende kriseteam som er bredt faglig sammensatt. Kriseteamet er koplet opp mot kommunens øvrige beredskapsarbeid.

Kommunene har midler, men har ikke avsatt noe av disse midlene til kompetanseheving av kriseteamets medlemmer.

Det er utarbeidet planer som beskriver teamets arbeid og innsats og teamets medlemmer får delta på øvelser som kommunen igangsetter. Alle medlemmene i kriseteamet står på en varslingsliste som oppdateres jevnlig. Selv om kriseteamet har god kompetanse er det uheldig at lege ikke er med i kriseteamets arbeid.

Sykehjem og hjemmetjenester

Kommunen har rutiner for brannberedskap, dette inkluderer også brannberedskap ved sykehjemmet.
Kommunen har et infeksjonskontrollprogram som også inkluderer pasienter i hjemmetjeneste og sykehjem. Ansatte i sykehjem og hjemmetjenester deltar ved kommunens beredskapsøvelser, og sykehjemmet har utarbeidet prosedyrer om pasienter forsvinner fra sykehjemmet.

Sykehjemmet har medisinlager for å sikre forsyninger ved kriser og hjemmetjenesten har rutiner for hva de skal foreta seg om det er vanskelig å komme seg ut til pasientene som bor i eget hjem, ved for eksempel uvær eller oversvømmelse.

Merknader og avvik

Kommunal beredskap

Ingen avvik:

- Kommunen har en gjennomarbeidet og helhetlig ROS analyse som tilfredsstiller sivilbeskyttelsesloven § 14
- Kommunens beredskapsplan dekker sivilbeskyttelsesloven § 15

Merknader:

- Kommunen bør se på systemet for opplæring av deler av krisestaben spesielt med henblikk på DSB-CIM jfr. §7 i beredskapsforskriften

Helsemessig og sosial beredskap

Avvik:

- Kommunen sørger ikke for å ha nødvendig samfunnsmedisinsk kompetanse for å ivareta oppgaver innen helsemessig og sosial beredskap, jf. folkehelseloven § 27 og smittevernloven § 7-2, jf. helseberedskapsloven § 2-2.

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG

Statens hus, Strandveien 38, Pb 2600, 7734 Steinkjer | fmtlpost@fylkesmannen.no |
www.fylkesmannen.no\trondelag